

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO
NR. IX-415 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ
ĮSTATYMO NR. IX-2135 381 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
GEODEZIJOS IR KARTOGRAFIJOS ĮSTATYMO NR. IX-415 PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135
38¹ IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS
RESPUBLIKOS SEIMUI“ PROJEKTŲ (TAP-20-954(2) – TAP-20-956(2); TAIS NR. 20-4659(4);
20-4658(4); 20-7926(3))**

2020-10-14   Nr. NV-2802

Vilnius

Projekto rengėja: Žemės ūkio ministerija.

Projekto tikslas: siekiama užtikrinti, kad topografinių ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdviniai duomenys būtų tvarkomi pagal vieningus erdvinį duomenų modelius, o tai sudarytų galimybę šiuos duomenis pakartotinai naudoti.

Dabartinė situacija:

Iki šiol topografinių ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinis duomenis turėjo tvarkyti savivaldybės pagal geodezininkų pateiktus topografinius planus ir inžinerinių tinklų planus, tačiau savivaldybėse sukauptų topografinių planų erdvinį duomenų analizė parodė, kad tik Vilniaus miesto, Kauno miesto ir keletas kitų savivaldybių nuolat tvarkė erdvinį duomenų rinkinius. Kitose savivaldybėse topografinių planų erdviniai duomenys kaupiami taikant supaprastintas technologijas, tačiau tokie duomenys netinka įvairiapusiam jų naudojimui. Paminėtina, kad kai kurios savivaldybės visiškai netvarko topografinių planų erdvinį duomenų.

Šiuo metu nėra sukurta informacinių technologijų priemonių, kurios leistų topografijos ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinis duomenis tvarkyti ir teikti pagal vieningą erdvinį duomenų modelį. Taigi, minėti duomenys skirtingose institucijose tvarkomi pagal skirtingus duomenų tvarkymo modelius ir tai užkerta kelią įvairiapusiam tokių duomenų panaudojimui, pvz., užtikrinti sąsajas su valstybės registrais, kadastrais ir valstybės informacinėmis sistemomis, naudoti teritorijų planavimui, statybų projektavimui ir pan.

Iš dabartinio teisinio reglamentavimo nėra aišku, ar inžinerinių tinklų planų informacija yra sudedamoji topografinių planų dalis, ar visgi inžinerinių tinklų planų sudarymas yra atskira geodezijos ir kartografijos darbų rūšis. Dėl tokio neapibrėžtumo savivaldybės, vykdydamos topografinių planų ir erdvinį duomenų rinkinių sudarymo ir tvarkymo darbus, kartu tvarko ir inžinerinių tinklų planų informaciją, o tai sudaro prielaidas darbų dubliavimui.

Šiuo metu nustatyta, kad visos Lietuvos teritorijos valstybiniai ortofotografiniai žemėlapiai sudaromi ne rečiau kaip kas 5 metai.

Projekto esmė: siūloma:

- nubrėžti takoskyrą tarp erdvinis duomenis tvarkančių institucijų, t. y. savivaldybių bei inžinerinius tinklus, valstybinės reikšmės kelius ir geležinkelių infrastruktūrą valdančių institucijų ir įmonių (nuo 2021 m. sausio 1 d. savivaldybėms pavesti tvarkyti Žemės paviršiaus gamtinių ir antropogeninių objektų, išskyrus kitų asmenų valdomus inžinerinius tinklus, valstybinės reikšmės kelius ir geležinkelių infrastruktūrą, erdvinis duomenis, o inžinerinių tinklų, valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelių infrastruktūros erdvinis duomenis pavesti tvarkyti šiuos objektus valdančioms institucijoms ir įmonėms);
- numatyti įsteigti Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinę sistemą, kuri būtų skirta informacinių technologijų priemonėmis centralizuotai tvarkyti ir vieno langelio principu teikti naudotojams išsamius ir aktualius esamų ir projektuojamų topografijos ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinis duomenis ir su jais susijusias paslaugas. (Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinei sistemai sukurti valstybės biudžeto

lėšų nereikia – ji yra kuriama įgyvendinant Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos sukūrimo ir diegimo projektą pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos 2 prioritetą);

- Žemės ūkio ministerijai pavesti koordinuoti ir kontroliuoti Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos Žemės paviršiaus gamtinių ir antropogeninių objektų erdvinių duomenų rinkinio tvarkymo darbus bei patvirtinti šio rinkinio specifikaciją ir aprašą, o Aplinkos ministerijai – planuoti, koordinuoti ir kontroliuoti Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje suprojektuotų ir numatomų įrengti objektų erdvinių duomenų rinkinių tvarkymo darbus ir patvirtinti šių rinkinių specifikacijas ir aprašus;
- siūloma dalį valstybinių geodezijos ir kartografijos darbų (Lietuvos Respublikos valstybės sienos geodezijos ir kartografijos darbus) pavesti vykdyti VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centrui „GIS-Centras“, kurio savininko teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija;
- siūloma prie valstybinių geodezijos ir kartografijos darbų priskirti geografinių vietovardžių tvarkymą, atsižvelgiant į pastaruoju metu Seime, Vyriausybėje ir Vidaus reikalų ministerijoje vykusių pasitarimų metu išsakytą nuostatą, kad gyvenamųjų vietovių pavadinimai yra vertinga mūsų tautos kultūros paveldo dalis, kurią būtina išsaugoti;
- į teminių geodezijos ir kartografijos darbų sąrašą įtraukti geodezininko atliekamus geodezijos ir kartografijos darbus (topografinių planų ir inžinerinių tinklų planų sudarymas, pastatų ir statinių nuosėdžių ir posvyrių nustatymas, suprojektuotų statinių (jų dalių), inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų vietų žymėjimas ir jų faktinės padėties schemų sudarymas), erdvinių paviršiaus modelių sudarymo, nuotolinio skenavimo, vidaus vandens kelių, locmano žemėlapių sudarymo darbus ir pastatų fasadų fotogrametrinius matavimus, kurie iki šiol nebuvo priskirti prie jokios geodezijos ir kartografijos darbų srities;
- iš teminių geodezijos ir kartografijos darbų sąrašo siūloma išbraukti karinių poligonų, kovinių pozicijų ir kitų karinių objektų ar teritorijų (ribų) susiejimo su geodeziniu pagrindu darbus;
- NŽT pavesti organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti Lietuvos Respublikos valstybės sienos geodezijos ir kartografijos darbus bei patikėjimo teise valdyti, naudoti valstybinę geodezinę ir kartografinę veiklos produkciją, sukurtą vykdant valstybės sienos kartografavimo darbus, ir ją disponuoti;
- nustatyti, kad Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros informacinius išteklius sudaro Lietuvos erdvinės informacijos portalas, Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinė sistema, Georeferencinio pagrindo kadastras bei LitPOS;
- siūloma praplėsti Georeferencinio pagrindo kadastro objektų sąrašą, įtraukiant į jį Lietuvos Respublikos teritorijos, jos išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje ribą, kadangi informacija apie Lietuvos Respublikos teritorijos ribą iki šiol nėra tvarkoma jokiame valstybės registre ar kadastre;
- atsisakyti nuostatos, kad geodezinės ir kartografinės veiklos produkcija, naudojama pridėtinės vertės paslaugoms teikti ar pridėtinės vertės produktams sukurti, būtų teikiama atlygintinai;
- siūloma nustatyti, kad visos Lietuvos teritorijos valstybiniai ortofotografiniai žemėlapiai būtų sudaromi ne rečiau kaip kas 3 metai;
- suderinti Elektroninių ryšių įstatymo nuostatas su projekto nuostatomis, užtikrinant vieningą inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinių duomenų tvarkymą ir jų pasiekiamumą per Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinę sistemą.
- siūloma atsisakyti Elektroninių ryšių įstatyme reglamentuotos informacijos apie inžinerinę infrastruktūrą rinkimo ir teikimo tvarkos, atsižvelgiant į projekte įtvirtinamą centralizuotą šių duomenų tvarkymą Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje.

Derinimas:

- Kultūros ministerija projektą suderino be pastabų.
- Projektas patikslintas pagal Aplinkos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Energetikos ministerijos, Finansų ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Informacinės visuomenės plėtros komiteto, Nacionalinės žemės tarnybos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Valstybės

saugumo departamento, VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ pastabas arba neatsižvelgus jos suderintos darbo tvarka. Projekto derinimo pažymoje pateiktos institucijų pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta, ir jų nepriėmimo motyvai.

- Lietuvos savivaldybių asociacija ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas pastabų nepateikė.
- Projektas pakoreguotas atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Konkurencijos tarybos pateiktas pastabas ir pasiūlymus.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė antrinėje išvadoje pateikė redakcinio pobūdžio pastabas, į kurias rengėjai atsižvelgs.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – projektas įgyvendina Vyriausybės programos 3.2.1.5 priemonę „Sudarymas teisinių, administracinių ir finansinių prielaidų centralizuotai kurti, teikti, gauti ir tvarkyti erdvinis topografijos ir inžinerinės infrastruktūros duomenis“.

Dalykinio vertinimo išvada – siūlome Projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

Ekonomikos politikos grupės patarėja

Ieva Bardauskienė

Ieva Bardauskienė, tel. 8 706 63887, el. p. ieva.bardauskiene@lr.lt